

Forskningsnytt

Nytt fra internasjonal forskning presentert og kommentert av **Anners Lerdal**, redaktør i Sykepleien Forskning og førsteamanuensis ved Høgskolen i Buskerud.

Bedringsprosesser på psykiatrisk institusjon

Helsearbeideres væremåte bidrar til bedringsprosesser. Dette går frem av en studie som beskriver hva pasienter på en psykiatrisk avdeling opplevde som viktig for egen bedringsprosess.

Undersøkelsen ble gjennomført på en psykiatrisk institusjon for pasienter med planlagte innleggelser. Sykehuset hadde tre døgnavdelinger. Behandlingstilbudet besto av ulike former for psykoterapi, både individuelt og i gruppe.

Data ble samlet inn ved intervju. Et utforskende forskningsopplegg med en fenomenologisk-hermeneutisk tilnærming ble brukt i analyse og tolkning av dataene.

Pasienter ble rekruttert til studien av behandlende lege eller primærpsykeleier. Femten pasienter fra de tre avdelingene deltok (åtte kvinner og sju menn). Pasientene var innlagt med diagnosene sosial fobi, depresjon, spiseforstyrrelser, posttraumatisk stress eller borderline personlighet. Alderen varierte fra 19–58 år. Intervjuene ble analysert fortløpende. Etter elleve intervjuer erfarte forskerne at de samme temaene gikk igjen.

Analyseprosessen endte i to hovedtema: «helhet og egenverd» og «tid og rom». Det første temaet dreide seg om en opplevelse av at personalet visste hva de gjorde og var i stand til å ta imot følelsesmessige reaksjoner fra pasien-

tene. Blant annet skulle personalet finne den riktige balansen mellom å utfordre og gi omsorg. Dette ble uttrykt som: «å ha både hode og hjerte». Én av informantene opplevde at personalet og pasienter «var som en familie». Sammen med trygg atmosfære og vakkert bomiljø, bidro forholdene til en følelse av å være verdifull og normal.

Samværet med andre pasienter og sykepleiere ble også oppfattet som terapeutisk. Atmosfæren i avdelingen fra kl 8 til 16 ble karakterisert ved en «vi-holdning» hvor pasienter og personalet var en helhet. Kveldsvakten bar mer preg av ulikhet mellom pasienter og personalet og en følelse av at personalet var der for å passe på.

REFERANSE

(Borge L, Fagermoen MS, J Ment Health;2008;17,193–205)

Artikkelen gir et utfyllende bidrag i forhold til tradisjonell tilnærming hvor pasienter ofte beskrives ut fra etablert kunnskap om diagnoser, tegn og symptomer. Pasientene beskrev atmosfæren og samhandlingen med helsepersonellet på dagvakt som mer terapeutisk og likeverdig enn på seinvakt. Dette er et spennende funn som bør uforskes nærmere.

Tidlig utskriving fra sykehus etter hjerteinfarkt

En relativt høy andel pasienter innlagt med hjerteinfarkt har problemer med å takle stress.

Hensikten med studien var å undersøke mulig samvariasjon mellom opplevelse av sammenheng (OAS), endring i sosial støtte og mestring i forbindelse med innleggelse og utskriving fra sykehus etter hjerteinfarkt. Begrepet OAS tar utgangspunkt i Antonovskys begrep salutogenese og en hypotese om at menneskets motstandsressurser

har betydning for hvordan man takler sykdom og for sykdomsutvikling.

Studien ble gjennomført ved tre sykehus i Sverige. Pasienter som hadde vært innlagt for hjerteinfarkt fylte ut et spørreskjema både like før utskriving fra sykehus og etter to uker når de var kommet hjem. Spørreskjemaet som målte OAS inneholdt 13 spørsmål hvor respondentene ble bedt om å gradere sine svar på en syvpunkt Likert-skala. Sosialt nettverk og sosial støtte ble

målt ved bruk av Social Network and Social Support Scale (SOS-skala), som kartlegger emosjonell støtte, praktisk hjelp, samstemthet og tilgjengelighet.

Av 300 pasienter som ble innlagt på sykehus med symptomer på hjerteinfarkt, deltok 241 i studien. Av disse var 69 prosent menn, 74 prosent var gift og 22 prosent enslige. Sikker hjerteinfarktdiagnose ble stilt hos 208 (86 prosent).

Lave OAS-skårer ble funnet blant